

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Aika 16.06.2020, klo 16:00 - 17:40

Paikka Kaupunginhallituksen istuntosali/sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

§ 75 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 76 Pöytäkirjan tarkastus

§ 77 Ajankohtaiskatsaus

§ 78 Ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto Tampereen ja Nokian Kolmenkulman kiertotalous -hankkeen ja Nokian Myllypuron kiviainesotto- ja kiertotalous -hankkeen YVA-ohjelmasta

§ 79 Ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto YVA-menettelyn soveltamista koskevassa Tampereen seudullinen raitiotie -hankkeen päätössiassa

§ 80 Lausunto Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n Sulkavuoren jätevedenkäsittelylaitoksen ympäristöluvan muuttamista koskevasta hakemuksesta, biokaasulaitos

§ 81 Rakennuslupahakemus, Fontellinpolku 7, 20-487-R, 837-301-1906-0010

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Saapuvilla olleet jäsenet

Sirniö Ilpo, puheenjohtaja
Höyssä Matti, 1. varapuheenjohtaja, poistui 17:32
Ahonen Reeta
Harmaala Sonja
Kampman Ulla
Lindbom Kari
Lydén Erik
Mäkeläinen Suvi

Muut saapuvilla olleet

Sandström Hanna, hallintosihteeri, sihteeri
Alppi Annika, rakennustarkastaja, esittelijä
Kaleva Lassi, kaupunginhallituksen edustaja
Nikupaavo-Oksanen Tarja, viestintäsuunnittelija
Ruonala Heidi, lakimies
Willberg Harri, ympäristönsuojelupäällikkö, esittelijä

Poissa

Nurminen Mikko, johtaja
Salonen Antti

Allekirjoitukset

Ilpo Sirniö
Puheenjohtaja

Hanna Sandström
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Ulla Kampman

Matti Höyssä
§:t 75-79

Reeta Ahonen
§:t 80 ja 81

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 22.6.2020 kaupungin internetsivuille
www.tampere.fi
22.06.2020

Hanna Sandström, pöytäkirjanpitäjä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 75

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Perustelut

Mahdollistettu osallistuminen sähköiseen kokoukseen yhtäläisin näkö- ja äänyhteyksin kuntalain 99 §:n ja hallintosäännön 120§:n mukaan Selman kokoustyötilalla ja Teams-kokouksella.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 76

Pöytäkirjan tarkastus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Ulla Kampman ja Matti Höyssä (varalle Reeta Ahonen).

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 77

Ajankohtaiskatsaus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Annika Alppi, Rakennustarkastaja

Päätösehdotus oli

Merkitään tiedoksi.

Perustelut

Katsaus ympäristö- ja rakennusjaoston ajankohtaisiin asioihin:

- Rakennustarkastajan viran hakuprosessi
- Roskatilanne Tampereella
- Uuden ympäristötarkastajan valinta
- Tampereen vetovoimaisuus työnantajana

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 78

Ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto Tampereen ja Nokian Kolmenkulman kiertotalous -hankkeen ja Nokian Myllypuron kiviainesotto- ja kiertotalous -hankkeen YVA-ohjelmasta

TRE:3041/11.01.00/2020

Valmistelija / lisätiedot:
Harri Willberg

Valmistelijan yhteystiedot

Ympäristösuunnittelija Hannu Niukkanen, puh. 050 595 1101, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Hanna Sandström, puh. 040 750 1876, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Harri Willberg, Ympäristönsuojelupäällikkö

Päätösehdotus oli

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle annetaan liitteenä oleva lausunto Tampereen ja Nokian Kolmenkulman kiertotalous -hankkeen ja Nokian Myllypuron kiviainesotto- ja kiertotalous -hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Perustelut

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Tampereen ja Nokian Kolmenkulman kiertotalous -hankkeen ja Nokian Myllypuron kiviainesotto- ja kiertotalous -hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelmasta) 11.6.2020 mennessä. Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto. Lausunnon antamiselle on saatu jatkoaikaa 19.6.2020 saakka.

Tiedoksi

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (kirjaamo.pirkanmaa@ely-keskus.fi), Hannu Niukkanen

Liitteet

1 Liite yrja 16.06.2020 Ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto Kolmenkulman YVA

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 79

Ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto YVA-menettelyn soveltamista koskevassa Tampereen seudullinen raitiotie - hankkeen päätösasiassa

TRE:3516/11.01.00/2020

Valmistelija / lisätiedot:
Harri Willberg

Valmistelijan yhteystiedot

Ympäristösuunnittelija Hannu Niukkanen, puh. 050 595 1101, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Hanna Sandström, puh. 040 750 1876, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Harri Willberg, Ympäristönsuojelupäällikkö

Päätösehdotus oli

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle annetaan oheinen lausunto YVA-menettelyn soveltamista koskevassa Tampereen seudullinen raitiotie - hankkeen päätösasiassa

Perustelut

Tampereen, Kangasalan, Ylöjärven kaupungit ja Pirkkalan kunta suunnittelevat Tampereen seudullista raitiotie -hanketta kuntiensä alueella. Pirkanmaan ELY-keskus varaa YVA-menettelyn soveltamista koskevassa päätösasiassa viranomaisille YVA-lain 13 §:n mukaan mahdollisuuden esittää näkemyksensä suunniteltavan Tampereen seudullinen raitiotie -hankkeen rakentamis- ja käyttövaiheen todennäköisistä merkittävistä haitallisista ympäristövaikutuksista ja ovatko hankkeesta vastaavan esittämät keinot estää merkittäviä haittoja tehokkaita.

Tampereen seudullinen raitiotie -hanke on toimittanut ELY-keskukselle ympäristöselvityksen, jonka tarkoituksena on toimia Tampereen raitiotien seudullisen yleissuunnitelman YVA-tarveharkinnan tausta-aineistona. YVA-tarveharkinnan avulla selvitetään, tarvitaanko yleissuunnitelmassa varsinaista YVA-menettelyä.

Pirkanmaan ELY-keskuksen päätös YVA-lain soveltamisalasta on oikeusharkintaa, joka perustuu YVA-lakiin. Päätöksen ratkaisun perusteluissa otetaan huomioon YVA-lain 2 § tarkoittamat merkittävät ympäristövaikutukset ja hankkeesta vastaavan YVA-päätösasiassa esittämät mahdollisuudet estää tehokkaasti merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

ELY-keskus selventää lausuntopyyntöä varten, että tässä ei tarkoiteta eri viranomaisten mahdollisuutta ottaa huomioon ympäristövaikutuksia tai haitallisten ympäristövaikutusten huomioon ottamista muun lainsäädännön mukaisissa menettelyissä. Viranomaisen näkemys YVA-päätösasiassa pyydetään toimittamaan viimeistään 16.6.2020 mennessä ELY-keskukseen.

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto. Jaosto katsoo, että raitiotie -hankkeen ELY-keskukselle toimittamassa ympäristöselvityksessä on tunnistettu ja vertailtu riittävästi hankkeen aiheuttamia vaikutuksia sekä eri linjavaihtoehtoja YVA-asetuksen edellyttämällä tarkkuudella. Vaikutuksien merkittävyttä ja kohteiden herkkyyttä on arvioitu eri linjavaihtoehtoissa. Selvityksessä on löydetty merkittävimmät vaikutukset ja eri linjauksia on etsitty, jolloin rakentamiselle on löydettävissä ympäristövaikutuksiltaan haitattomin vaihtoehto. Seuraavassa on käyty läpi jaoston käsityksen mukaan hankkeen keskeisimmät ympäristövaikutukset ja niiden estämismahdollisuudet:

Luonto-arvot

Arvioinnin apuna on käytetty aiempia selvityksiä. Lisäksi keväällä 2020 on tehty maastokatselmuksia ainakin liito-oravan ja Viitasammakon osalta. Lepakko-, kasvillisuus- ja sudenkorentoselvityksiä on tarkoitus tehdä vielä kuluvan kesän aikana. Maastokatselmuksien jälkeen arviointi tarkentuu ja linjakohtaisia suunnitelmia tehdään tulosten perusteella. Suunnitelluilla linjavaihtoehtoilla esiintyy myös direktiivilajeja ja vaikutuksia näihin on arvioitu.

Raitiotiellä voi olla vaikutuksia ekologiin yhteyksiin ja nämä on suunnitelmissa tunnistettu. Linjavalinnoilla ja raiteiden sijoittamisella voi olla suuri merkitys ekologisten yhteyksien toimivuuteen. Vähiten vaikutuksia syntyy, jos raitiotie tukeutuu olemassa olevan tieverkoston yhteyteen.

Rakentamisen aikaisia haitallisia vaikutuksia voidaan lieventää rakentamalla raitiotie mahdollisimman kapealla työalueella sekä istuttamalla lisää puustoa linjauksen läheisyyteen. Suunnitelman mukaan liito-oravan pesäpuihin jätetään 30 metrin suojavyöhyke ja lepakkoalueilla ei suositella yöaikaista valaistusta.

Selvitysraportti alueella mahdollisesti esiintyvistä lahopaviosammalista valmistuu syyskuussa, joten tässä lausunnossa ei ole voitu ottaa kantaa siihen.

Melu, värinä ja pöly

Arviolta suurimmat melu- ja pölyvaikutukset syntyvät työaikaisista päästöistä. Niiden vaikutuksia on arvioitu ja toimenpiteitä haittojen minimoimiseksi tehdään. Käytön aikaisia päästöjä voidaan hillitä ajonopeutta rajoittamalla ja riittävällä kaarresäteellä sekä kiskojen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

vaimennuksella. Runkomelualueet on tunnistettu ja niille on kiskovaimennuksia suunniteltu.

Pinta- ja pohjavedet

Suurimmat vaikutukset pinta- ja pohjavesiin muodostuu rakentamisen aikana. Vaikutukset ovat paikallisia eivätkä ne muodostu arvion mukaan merkittäviksi. Vaikutuksia hillitään hyvällä suunnittelulla ja työmaavesien käsittelyllä. Tarvittaessa haetaan vesilain mukainen lupa. Suunnitelman mukaan jokaiselle kohteelle tehdään työselostukset ja työmenetelmien valinnan avulla estetään pohjaveden haitallinen pinnantason lasku.

Ympäristö- ja rakennusjaoston näkemyksen mukaan hankkeella ei ole sellaisia merkittäviä välittömiä tai välillisiä ympäristövaikutuksia, että se edellyttäisi varsinaista YVA-menettelyä. Jatkosuunnittelussa on kuitenkin etsittävä vaihtoehtot, jotka vähiten aiheuttavat ympäristöhaittoja ja tapoja joilla voidaan lieventää mahdollisia haittavaikutuksia. Vaikutuksia voidaan lieventää tai jopa estää ns. kompensatiomenetelmillä ja hyvällä suunnittelulla.

Tiedoksi

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (kirjaamo.pirkanmaa@ely-keskus.fi), Hannu Niukkanen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 80

Lausunto Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n Sulkavuoren jätevedenkäsittelylaitoksen ympäristöluvan muuttamista koskevasta hakemuksesta, biokaasulaitos

TRE:3158/11.01.02/2020

Valmistelija / lisätiedot:

Harri Willberg

Valmistelijan yhteystiedot

Ympäristötarkastaja Hanna Kolari, p. 040 800 4975, etunimi.sukunimi@tampere.fi. Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet ympäristötarkastajat Ari Elsilä ja Jaana Lappeteläinen.

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Hanna Sandström, p. 040 750 1876, etunimi.sukunimi@tampere.fi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Harri Willberg, Ympäristönsuojelupäällikkö

Päätösehdotus oli

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle annetaan oheinen lausunto Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n Sulkavuoren jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan muutoshakemuksesta.

Kokouskäsitely

Matti Höyssä ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Koska ehdotus ei saanut kannatusta, se raukesi.

Matti Höyssä poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana, ennen päätöksentekoa.

Perustelut

HAKEMUS

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n ympäristönsuojelulain mukaisista hakemuksista (LSSAVI/15648/2019 ja LSSAVI/15649/2019). Lausuntoa pyydetään 22.6.2020 mennessä. Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy hakee ympäristölupaa ja toiminnan aloittamislupaa Sulkavuoren biokaasulaitokselle sekä aiemmin myönnetyn Sulkavuoren keskusjätevedenpuhdistamon ja lietteenpolttolaitoksen sekä purkupuutken rakentamista koskevan ympäristölupapäätöksen (LSSAVI

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

/1270/2017, 5.4.2018, muutettu Vaasan hallinto-oikeuden 4.10.2019 antamalla päätöksellä nro. 19/0205/2) muuttamista siten, että osaksi laitosta rakennetaan 1) biokaasulaitos sekä kaasunpuhdistusyksikkö ja 2) päätös rauetetaan lietteenpolttolaitoksen osalta. Muilta osin ympäristölupapäätökseen ei ole haettu muutosta. Hakemus sisältää ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisen hakemuksen aloittaa toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Voimassa olevaan ympäristölupaan on haettu muutosta, koska lietteenpolttolaitosta ei tulla rakentamaan vaan lietteet tullaan mädättämään biokaasulaitoksessa. Pirkanmaan ELY-keskus on antanut 16.1.2020 ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) yhteysviranomaisena lausunnon, jonka mukaan biokaasulaitoksen hankkeesta vastaava on toimittanut riittävän selvityksen YVA:n ajantasaisuudesta eikä tarvetta uudelle YVA-menettelylle selvityksessä esitettyjen tietojen perusteella ole. Hakemukseen on myös liitetty selvitys jätteenkäsittelyn parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta biokaasulaitoksella.

1. Biokaasulaitos sekä polttoaineen valmistus

Biokaasulaitoksella käsitellään lietettä anaerobisen mädätyksen avulla. Kyseessä on perinteinen biokaasulaitostekniikka mesofiilillä lämpötila-alueella. Suunniteltu biokaasulaitos perustuu märkämädätystekniikkaan. Laitos käsittää lietteen välppäyksen, mekaanisen tiivistyksen, esipuskuroinnin, hygienisoinnin, mädätyksen, jälkikaasuuntumisen sekä mädätteen vedenerotuksen. Biokaasulaitoksessa käsitellään keskuspuhdistamon lietteitä noin 550 000 tonnia vuodessa. Keskuspuhdistamolla voidaan käsitellä lisäksi sako-, umpikaivo- tai muita lietteitä, mukaan lukien Kämenniemen ja Polson puhdistamoiden kuivaamattomat lietteet.

Biokaasulaitoksessa muodostuu tuotteena biokaasua sekä mädätysjäännöstä. Biokaasun tuotantopotentiaalin arvioidaan olevan noin 6,9 milj. Nm³ vuodessa. Tuotettava biokaasu hyödynnetään polttoaineena laitoksen omassa sähkön- ja lämmöntuotannossa. Mädätysjäännös tullaan todennäköisesti jatkojalostamaan toimittamalla se ulkopuolisen toimijan käsittelyyn. Lietteiden tiivistyksen ja mädätteen kuivauksen rejektivedet johdetaan takaisin keskuspuhdistamon vedenpuhdistusprosessiin. Rejektivesien erilliskäsittelylle tehdään kuitenkin tilavaraus biokaasulaitoksen laitosalueelle.

Biokaasulaitoksen tekniset ratkaisut tulevat hakemuksen mukaan edustamaan parasta käyttökelpoista tekniikkaa (BAT) ja suunnittelun lähtökohtana on ollut ympäristön kannalta parhaan käytännön periaate

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

(BEP). Biokaasuprosessi jo itsessään edustaa biohajoavan jätteen käsittelemiseksi parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa. Hakemukseen on liitetty BAT-selvitys, jossa suunnitellun biokaasulaitoksen tekniikkaa, tarkkailua ja arvioituja päästöjä on verrattu jätteenkäsittelyn parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa koskeviin BAT-päätelmiin.

Laitoksen alueelle rakennetaan biokaasun puhdistusyksikkö, jonka päästöt on hakemuksessa arvioitu erittäin vähäisiksi. Koko puhdistamon ilmanvaihto, lietteenkäsittelyn poistoilma mukaan luettuna, johdetaan yhteiseen 60 m korkeaan ilmanvaihtopiippuun. Haisevimpien prosessien kaasut johdetaan hajujen käsittely-yksikköön ennen piippuun johtamista. Hajukaasujen käsittelyllä estetään kaasujen leviäminen ympäristöön, eikä biokaasulaitoksen toiminnasta arvioida aiheutuvan hajuhaittaa lähiseudun asukkaille. Myös laitoksen toiminnasta aiheutuva melu arvioidaan hyvin vähäiseksi eikä se hakemuksen mukaan ulotu asuin- tai virkistysalueille.

Biokaasulaitoksen suunnittelussa on painotettu prosessin varmatoimisuutta ja varautumista poikkeustilanteisiin. Hakemuksessa on esitetty Sulkavuoren biokaasulaitoksen alustava käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailusuunnitelma.

Hakija hakee lupaa toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta, jotta biokaasulaitoksen osittainen rakentaminen ja alustava testaaminen voidaan aloittaa ajoissa. Hakemuksen mukaan aloittamisluvalla voidaan turvata korkeatasoisen jätevedenpuhdistamon lietteenkäsittelyn katkeamaton ja häiriötön toiminta sekä laitoksen hallittu ylösajo, kun muut lähialueiden puhdistamot lietteenkäsittelytoimintoihin on lakkautettu. Aloittamistoimet ovat biokaasulaitoksen toimintapaikkaan ja tieyhteyteen liittyviä alustavia rakentamistöitä sekä laitoksen prosessien testaamiseen liittyviä toimia.

1. Ympäristöluvan rauettaminen lietteenpolttolaitoksen osalta

Voimassa olevaan ympäristölupaan haetaan muutosta siltä osin kuin se koskee lietteiden polttokäsittelyä, koska lietteenpolttolaitosta ei tulla rakentamaan vaan lietteet tullaan käsittelemään biokaasulaitoksessa mädättämällä. Hakemuksen mukaan lietteenkäsittely mädättämällä aiheuttaa keskimäärin vähäisemmät ympäristövaikutukset kuin lietteen polttaminen. Biokaasulaitoksen toiminnasta aiheutuu hiukan enemmän liikennettä kuin polttolaitoksen toiminnasta, mutta ero on arvioitu merkityksettömäksi.

YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto.

Muutoshakemuksen merkittävimmät vaikutukset liittyvät ympäristö- ja rakennusjaoston näkemyksen mukaan biokaasulaitokselta aiheutuviin hajupäästöihin ja laitoksella muodostuvien väkevien rejektivesien keskuspuhdistamon vedenpuhdistusprosessille aiheuttamaan tyyppikuormituksen nousuun.

Ympäristö- ja rakennusjaosto katsoo, että biokaasulaitokselle voidaan myöntää ympäristölupa sekä toiminnan aloittamislupa muutoksenhausta huolimatta seuraavin huomioin ja ehdoin:

Hajupäästöt

Biokaasulaitoksen toiminnasta aiheutuvien hajupäästöjen torjuntaan tulee kiinnittää erityistä huomiota. Hajupäästöjen vähentämiseksi biokaasulaitoksella käsiteltävät lietteet tulee prosessoida mahdollisimman nopeasti laitokselle vastaanoton jälkeen. Vastaanotettavan lietteen varastointiaika tulee pitää mahdollisimman lyhyenä. Biokaasu on soihutupoltossa poltettava siten, ettei poltosta muodostu hajuhaittoja.

Kaikki laitoksella muodostuvat hajukaasut tulee käsitellä. Hakemuksen kohdassa 10.3. on esitetty hajujen käsittelystä, että vain haisevimpien prosessien hajukaasut käsiteltäisiin hajujen käsittely-yksikössä ennen piippuun johtamista. Kaikkien hajukaasujen käsittely on kuitenkin jätteen käsittelyn parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista. Kaikkien biokaasulaitoksella olevien tilojen (raaka-aineiden vastaanotto-, esikäsitteily-, käsittely- ja siirtotilat) ilma tulee johtaa käsiteltäväksi. Ympäristö- ja rakennusjaosto haluaa lisäksi huomauttaa, että hankkeen YVA-menettelyssä on selvitetty vaihtoehto, jossa lietteen biokaasutuksessa syntyvät hajukaasut käsitellään. YVA-menettelyssä ei ole ollut hankevaihtoehtoa, jossa ainoastaan vähäinen osa hajukaasuista käsiteltäisiin.

BAT-päätelmien mukaisesti ulosjohdettavan ilman hajupitoisuus saa olla 200–1000 HY/Nm³. BAT:n mukainen vaatimustaso on ympäristö- ja rakennusjaoston näkemyksen mukaan syytä asettaa lupaehdoksi etenkin, kun otetaan huomioon läheinen asutus ja alueen maastonmuodot.

Ympäristöön aiheutuvia hajuhaittoja tulee seurata säännöllisesti esimerkiksi hajupaneelilla. Hakemuksessa on perustelematta esitetty, ettei säännöllistä hajutarkkailua olisi tarpeen tehdä. Ympäristö- ja rakennusjaosto tulkitsee kuitenkin, että säännöllinen hajuhaittojen seuranta on BAT-päätelmien mukaista. Hajuseurantaa on syytä tehdä myös asuinalueiden läheisyyden vuoksi. Suunnitellun biokaasulaitoksen alueella Sulkavuorella vallitseva tuulensuunta on etelästä ja lounaasta eli laitosta lähimpien asuinalueiden suuntaan. Etäisyys laitoksen reaktoreista ja soihduista lähimpiin asuinrakennuksiin on noin 300 m.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Hakemuksessa esitetyn hajumallinnuksen perusteella Taatalan ja Nirvan asuinalueilla voi aiheutua mm. lyhytaikaisia hajuhaittoja 263–350 tunnin aikana vuodessa. Säännöllisellä hajuseurannalla saadaan puolueetonta tietoa laitokselta aiheutuvista hajuhaitoista. Seurantojen tulokset tulee raportoida säännöllisesti myös Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Seurantavelvoite voidaan asettaa määräaikaiseksi, esimerkiksi viisi vuotta, jonka jälkeen lupaviranomainen voi harkintansa perusteella määrätä seurannan lopetettavaksi, mikäli haitat ovat seurannan tulosten perusteella osoittautuneet vähäisiksi.

Mikäli toiminnasta kuitenkin aiheutuu häiritsevää hajuhaittaa toiminnan ympäristössä, hakijan on ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin haitan poistamiseksi.

Toiminnanharjoittajan on osallistuttava Tampereen ilmanlaadun yhteistarkkailuun Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa erikseen sovittavalla tavalla.

Kattiloiden ja soihdutuksen kaasupäästöt

Soihdutuksesta ja biokaasun käyttämisestä syntyvien vuotuisten rikkidioksidi- ja typenoksidipäästöjen suuruutta (t/a) ei ole hakemuksessa esitetty. Hakemusta on tältä osin syytä täydentää. Soihdussa poltettavan kaasun määrä on pidettävä mahdollisimman pienenä.

Rejektivedet

Lietteen mädätysprosessissa biokaasulaitoksella syntyy erittäin väkeviä jätevesiä (=rejektit), jotka sisältävät runsaasti ravinteita, kiintoainesta ja happea kuluttavaa orgaanista ainesta. Jätevesiä syntyy pääasiassa lietteen tiivistyksessä, mädätyksessä ja kuivauksessa, altaiden ja tilojen pesussa ja mahdollisesti hajukaasujen käsittelyssä. Typpi on hakemuksessa arvioitu rejektivesien merkittävimmäksi vedenpuhdistusprosessin kuormitusta lisääväksi tekijäksi. Suurin osa rejektivesien tyyppistä on happea kuluttavana ammoniumina.

Mädätys lisää jätevedenpuhdistamon sisäisten rejektivesien typpi- ja kiintoainekuormitusta huomattavasti lietteenpolttoon verrattuna. Hakemuksessa on arvioitu, että biokaasulaitoksen rejektivesien sisältämä typpi lisää keskuspuhdistamon biologisen osan kuormitusta noin 20 % (n. 1050 kg/d) alkuperäiseen mitoitukseen verrattuna. Näin merkittävä typpikuorman lisäys aiheuttaisi muutoksia biologisen prosessin toimintaan ja vaatisi lukuisia muutostoimenpiteitä puhdistusvaatimusten täyttämiseksi. Rejektivesien johtaminen puhdistamolle huonontaa esimerkiksi orgaanisen aineksen ja ravinteiden suhdetta biologisessa osassa, mikä vaikuttaa aktiivilietteen mikrobien toimintaan ja siten laitoksen puhdistustehoon. Hakemuksen täydennyksessä on todettu, että uudessa mitoitustilanteessa keskuspuhdistamon biologinen prosessi olisi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

täydessä kuormassa vuodesta 2040 alkaen, eikä mitoituväljyyttä enää olisi. Jos mitoituksen perusteena oleva typpikuorma kasvaakin arvioitua enemmän, jätevedenpuhdistamon biologisen osan kapasiteetti ylittyä, millä lienee vaikutusta erityisesti typen puhdistustehoon.

Hakemuksessa rejektivesille ei ole esitetty erilliskäsittelyä, mutta sille tehdään kuitenkin tilavaraus. Jätevedenpuhdistamolla tehtävän käsittelyn ja erilliskäsittelyn keskinäistä paremmuutta ei myöskään ole arvioitu. Lisäksi rejektivesien vaikutusta jätevedenpuhdistamolta poistuvan veden laatuun ohijuoksutus- ja muissa ongelmatilanteissa ei hakemuksessa ole käsitelty. Mikäli rejektivedet johdetaan käsittelemättöminä keskuspuhdistamon vedenpuhdistusprosessiin, puhdistamolta poistuvan veden kokonais- ja ammoniumtyppipitoisuudet lisääntyvät mahdollisissa ohijuoksutustilanteissa, mikä vaikuttaa nykyisessä ympäristöluvassa asetettujen päästörajojen saavuttamiseen.

Ympäristö- ja rakennusjaosto katsoo, että biokaasulaitoksen toiminnassa syntyvä mädäte (n. 31 000 tn/a) ja rejektivesi on ensisijaisesti toimitettava hyödynnettäväksi. Mädätteelle on luvassa asetettava suurin sallittu varastointimäärä. Väkevät rejektivedet on erilliskäsiteltävä, jos ne halutaan johtaa keskuspuhdistamon puhdistusprosessiin. Myös YVA-yhteysviranomaisen on YVA-selostuksesta antamassaan lausunnossaan todennut, että väkeville rejektivesille on suositeltavaa suunnitella erilliskäsittely.

Lietteen mekaanisessa tiivistyksessä ja mädätetyn lietteen kuivauksessa syntyy ominaisuuksiltaan ja määriltään toisistaan poikkeavia rejektivesiä. Tiivistyksen rejektiveden kuormitus muodostuu pääosin kiintoaineksesta. Kuivauksen rejekti on puolestaan erittäin typpipitoista, mutta sitä muodostuu vähemmän. Ympäristö- ja rakennusjaoston mielestä etenkin erittäin typpipitoisten kuivauksen rejektivesien erilliskäsittely on välttämätöntä, mutta kiintoainepitoisemmat tiivistyksen rejektivedet voidaan johtaa myös laskeutuksen kautta keskuspuhdistamolle.

Rejektivesien erilliskäsittelyllä keskuspuhdistamon puhdistusprosessin toiminta voimassa olevan ympäristöluvan määräämällä tasolla voidaan varmimmin turvata. Biokaasulaitoksen jätevesien käsittely tulee toteuttaa kokonaisuutena siten, että ympäristölle siitä aiheutuva kuormitus on mahdollisimman vähäistä ja keskuspuhdistamolle asetetut päästörajat saavutetaan.

Erilliskäsittelylaitoksen toiminnasta ei saa aiheutua hajuhaittaa ja laitoksella syntyvät hajukaasut tulee käsitellä parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisesti.

Luontoarvot

Lupahakemuksen sivulla 34 viitataan viimeisimpään uhanalaisuusarviointiin (Rassi ym. 2010). Tämä viittaus on syytä päivittää uudempaan.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Hakemuksen luontovaikutusten arvioinnissa tulee kuvata myös, miten uusi suunnitelma vaikuttaa asemakaavassa suojeltujen lepakkoalueiden toteutumisedellytyksiin.

Tiedoksi

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto (lausuntopalvelun kautta);
hanna.kolari@tampere.fi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 81

Rakennuslupahakemus, Fontellinpolku 7, 20-487-R, 837-301-1906-0010

TRE:2712/10.03.01/2020

Valmistelija / lisätiedot:
Annika Alppi

Valmistelijan yhteystiedot

Lupa-arkkitehti Titta Tamminen, puh. 040 806 2931 ma - ke 11.30 - 13.00,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Hanna Sandström, puh. 040 750 1876, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Annika Alppi, Rakennustarkastaja

Päätösehdotus oli

As. Oy Tampereen Härmälänrannan Tiiran rakennuslupahakemus
hyväksytään liitteessä mainituin ehdoin,

Perustelut

Rakennuslupa, MRL 125.1 §

Asuinkerrostalon rakentaminen.

Tiedoksi

rakennusvalvonta/hakija

Liitteet

1 Toimenpideselvitys ja lupaehdot, pöytäkirja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§78, §79, §80

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Valitusosoitus

§81

Valitusosoitus

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Rakennus- ja toimenpidelupa

Valitusoikeus on:

- 1) viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistajalla ja haltijalla;
- 2) sellaisen kiinteistön omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa;
- 3) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen); sekä
- 4) kunnalla

Purkamis- ja maisematyölupa

Valitusoikeus on:

- 1) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen);
- 2) kunnan jäsenellä; sekä
- 3) kunnalla ja naapurikunnalla, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa;
- 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on valitusoikeus rakennuksen purkamista koskevasta päätöksestä myös silloin, kun rakennus on valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävä. Jos rakennusluvasta mukainen rakentaminen merkitsee purkamislupaa edellyttävän valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävän rakennuksen purkamista, valitusoikeus rakennusluvasta on myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
faksi: 029 56 42269
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika

Päätös on annettu julkipanon jälkeen. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen antamisesta. Päätöksen antamispäivää ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perusteet
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle.

Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukiolon päättymistä. Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.